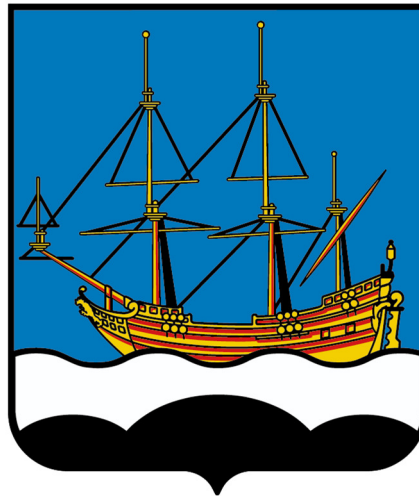

STRÖMSTADS KOMMUN

Plan mot kränkande behandling Strömstad Gymnasium Enhet 2 2021

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	4
2. Kort analys av fjolårets åtgärder	6
3. Förebyggande åtgärder	8
Skolform	8
Identifierad risk	8
Planerad åtgärd	8
Mål med åtgärd	8
När genomförs åtgärden och ansvarig	8
4. Främjande åtgärder	9
Skolform	9
Identifierade friskfaktorer	9
Planerad åtgärd	9
Mål med åtgärd	9
När genomförs åtgärden och ansvarig	9
5. Delaktighet	12
6. Om kränkningar sker – så här gör vi	13
7. Uppföljning förebyggande åtgärder	15
Vilken förebyggande åtgärd gäller det?	15
Skolform	15
Resultat av åtgärd/insats	15
Analys av resultatet. Vad behöver vi arbeta vidare med?	15

8. Uppföljning främjande åtgärder	16
Vilken främjande åtgärd gäller det?	17
Skolform	17
Resultat av åtgärd/insats	17
Analys av resultatet. Vad behöver vi arbeta vidare med?	17
9. Utvärdering av helheten	19
10. Bilaga 1. De sju diskrimineringsgrunderna	20
11. Bilaga 2. Definition av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling	22
12. Bilaga 3. Aktuella lagar	26
13. Bilaga 4. Skolans ordningsregler	27
14. Bilaga 5. Kontaktuppgifter till skolan	28

1. Inledning

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567).

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen

Skolans förhållningssätt och vision

Så här vill vi ha det på vår skola

Så här vill vi att vårt sociala klimat ska vara:	På Strömstad gymnasium har vi ett öppet och tillåtande klimat där vi visar respekt för varandra och där alla vågar vara sig själva och komma till tals. Vi hälsar på varandra. Skolan genomsyras av hänsyn och tolerans för alla oavsett bakgrund, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. På skolan visar vi intresse för varandra och ser till att alla känner sig sedda och hörda.
De här normerna och värderingarna ska vår skola stå för:	Klimatet skall kännetecknas av Öppenhet, Tillgänglighet, Delaktighet, Trygghet och Ansvarstagande. Med detta menar vi att alla som finns med i skolans verksamhet – oavsett kön, könsöverskridande identitet, ålder, etniskt ursprung, religiös övertygelse, sexuell läggning, eller funktionsnedsättning – känner sig välkomnade och respekterade. Skolan är till för alla, vilket innebär att alla skall ha en möjlighet att nå så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. För att lyckas med detta krävs det att alla tar sitt ansvar. Ansvar handlar också om att alla bryr sig om varandra och sig själva. Vi värnar om varandras fysiska och mentala hälsa och därmed livskvaliteten i vardagen.

<p>Så här vill vi att vår värdegrund ska märkas i den dagliga verksamheten:</p>	<p><i>Lärande och utveckling genom trygghet, glädje, lust och engagemang.</i> Vi på Strömstad gymnasium lever vår värdegrund och arbetar fortlöpande med frågorna i undervisningen. Vi respekterar varandra för våra olikheter. Vi visar respekt och ödmjukhet och tar ett personligt ansvar.</p> <p>Alla arbetar med värdegrundsfrågor i alla ämnen och vi arbetar för att allas röster blir hörda i klassrummet. På vår skola hjälper vi varandra och vi visar förståelse för andras behov.</p>
---	---

Ansvarig för Plan mot kränkande behandling

<p>Skol- och verksamhetsformer som omfattas av planen (förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, gymnasium, VUX)</p>	
<p>Ansvarig för planen:</p>	<p>Anna Säreborn Haugstöl enhet 2</p>
<p>Planen gäller för perioden:</p>	<p>Jan 21-Jan 22</p>
<p>Så här informerar vi personalen:</p>	<p>APT och enhetsmöten</p>
<p>Så här informerar vi barnen/eleverna:</p>	<p>Uppstartsdagar, temadagar och mentorstid</p>
<p>Så här informerar vi vårdnadshavare:</p>	<p>Föräldramöte samt digitalt på v-klass</p>

2. Kort analys av fjolårets åtgärder

(Dokumentation av fjolårets planerade åtgärder och kort analys av dessa)

Några av lärarna ansåg det lite svårt att analysera fjolårets åtgärder då det inte fanns tydliga mål att utvärdera. Analys nedan har framkommit i dialog i arbetsgrupper samt i förstelärargruppen. Målet med nästa års plan är att tydliggöra planerad åtgärd, mål med åtgärden och när åtgärden skall genomföras för att en mer tydlig analys och uppföljning ska kunna genomföras.

Elevrådet

Skolan har arbetat för ett aktivt elevråd och både elever och lärare vittnar om att arbetet har gett positiv effekt. Det arbetet kommer att fortsätta och då också medvetandegöra planen mot kränkande behandling än mer.

Trivselenkät

Det vi kan utläsa av trivselenkäten är att tryggheten på skolan har gått ner en aning. Det är väldigt små marginaler men ändå viktigt att arbeta med framåt. Vi ser att vi behöver arbeta med tryggheten även på nätet då det under föregående läsår inträffade ett par incidenter. Studieron har ökat från 76,3% till 82,1%. Den upplevda kränkningen bland elever har ökat från 6,4% till 10,2% under föregående läsår. Där av blir arbetet att levandegöra planen i ordinarie undervisning än mer viktig. Resultaten kan naturligtvis också ha påverkats av distansundervisningen då det naturliga mötet med eleverna försvåras.

Hur trygg känner du dig på din skola?	Totalt		
	2018	2019	2020
Jag känner mig trygg	92,1%	94,1%	92,8%
Jag känner mig <u>inte</u> trygg	6,2%	4,9%	5,3%

Får du studiero i din klass?	Totalt		
	2018	2019	2020
Jag får studiero i min klass	69,9%	76,3%	82,1%
Jag får <u>inte</u> studiero i min klass	26,6%	22,2%	13,1%

Har du känt dig utanför, retad eller illa behandlad under läsåret?	Totalt		
	2018	2019	2020
Nej	85,9%	86,7%	85,4%
Ja – av elev	9,7%	6,4%	10,2%
Ja – av personal	4,4%	6,9%	4,4%

Temadagar

Vi behöver tydliggöra temadagarna än mer och skapa en struktur i schemat för att skapa förutsättningar för arbetet med tema som rör arbetet att förhindra att kränkande behandling sker.

Ordningsregler

Ordningsreglerna har tagits upp i dialog med eleverna och reviderats på klassråd och elevråd.

3. Förebyggande åtgärder

(Dokumentera de förebyggande åtgärder, dvs de risker ni identifierade i er kartläggning som skolan tänker genomföra.)

Skolform	Identifierad risk	Planerad åtgärd	Mål med åtgärd	När genomförs åtgärden och ansvarig
Gymnasiet, enhet 2	Kränkningar via digitalt media. Anonymitet via digitalt media.	Kurator träffar grupper för dialog om kränkningar via nätet. Skolsköterska följer upp på hälsosamtal. Arbeta med öppenhet.	Skapa trygghet även då skolarbetet sker via digital teknik så som Teams etc.	Vid skolstart och kontinuerligt under läsåret. Ansvarig: kurator, skolsköterska, lärare

4. Främjande åtgärder

(Dokumentera de främjande åtgärder som skolan tänker genomföra.)

Skolform	Identifierade friskfaktorer	Planerad åtgärd	Mål med åtgärd	När genomförs åtgärden och ansvarig
Gymnasiet, enhet 2	Elevkickoff - Uppstartsdagar klassvis/ gruppstärkande övningar	I augusti planeras aktiviteter för samtliga klasser	Eleverna lär känna varandra och lärarna/ mentorerna Skapa trygghet	I augusti Ansvarig: Programgrupper
Gymnasiet, enhet 2	Elevråd och klassråd	Planen diskuteras fortlöpande på mentorstiden. I december utvärderas planen på mentorstid, vilket lyfts vidare till elevrådet.	Elevinflytande Förebygga och förhindra kränkningar och diskriminerade behandling.	Kontinuerligt på mentorstid samt utvärdera i dec. Ansvarig: Rektor, mentor, elevråd
Gymnasiet, enhet 2	Elevaktiviteter	Turneringar- så som brännboll och volleyboll samt andra gruppstärkande övningar så som läsprojekt eller FN:rollspel över årskurserna	Ökad trivsel och trygghet	Turneringar sker under höstterminen och övriga gruppstärkande övningar under läsåret Ansvarig: Programgrupp, EHT och rektor
Gymnasiet, enhet 2	Uppstart en variant av "Bergsjömodellen" med EHT och personal Kollegialt lärande och samarbete.	Diskutera gemensamma dilemman på arbetslagstid	Finna gemensamma verktyg för att möta elever och grupper utifrån behov. Stärka grupper och elever.	Start ht 21 ansvariga rektorer, mentorer och EHT

Gymnasiet, enhet 2	Närvaro	Främja närvaro utifrån fastslagen rutin.	I ett tidigt skede uppmärksamma elever som inte närvarar i skolan. Syftet med rutinen är att sätta in åtgärder efter behov.	Kontinuerligt Ansvarig: Mentor, EHT, rektor
Gymnasiet, enhet 2	Undervisningens innehåll	Ta fram en tydlig planering för i vilka kurser likabehandling skall tas upp.	För att synliggöra och säkerställa att det förebyggande arbetet sker dagligen i undervisningen.	Påbörjas vt 21 Ansvarig: Undervisande lärare och programgrupp.
Gymnasiet, enhet 2	Elevhälsan	Elevhälsan presenterar sig i alla klasser vid terminsstart. Elevhälsan arbetar tillsammans med lärarna och finns tillgängliga	Elevhälsan finns tillgänglig för eleverna och har som mål att bli än mer synlig.	Kontinuerligt. Ansvarig: Elevhälsan
Gymnasiet, enhet 2	Utvecklingssamtal	Varje termin träffar varje elev sin mentor för utvecklingssamtal	Se över de egna studierna samt den sociala tillvaron i skolan. Mentor arbetar aktivt med att uppmärksamma kränkningar/ och eller diskriminerande behandling.	En gång per termin. Ansvarig: mentor
Gymnasiet, enhet 2	Mentorstid	Eleverna har mentorstid en gång per vecka – det är ett forum som bland annat berör värdegrundsfrågor, elevinflytande och demokrati.	Eleverna träffar kontinuerligt mentor som fångar upp för eleverna viktiga frågor.	Varje vecka. Ansvarig: mentor

Gymnasiet, enhet 2	Ordningsregler	Förankra ordningsreglerna i skolan samt arbeta med dessa kontinuerligt under året.	Syftet med ordningsreglerna är att skapa trygghet och studiero.	Ordningsreglerna tas fram revideras av eleverna tillsammans med personalen i december. Ansvarig: Rektor och mentor
Gymnasiet, enhet 2	Hälsosamtal	Utförs i åk 1 på gymnasiet. Eleverna fyller i en enkät som bland annat tar upp trivsel, arbetsmiljö kränkningar.	Syftet är att i tidigt skede uppmärksamma måendet hos eleverna, både på individ och gruppnivå. Utifrån resultatet planeras insatser både på grupp och individnivå.	Ht och fram till februari under vt. Ansvarig skolsköterska
Gymnasiet, enhet 2	Trivselenkät	Varje läsår genomförs en trivselenkät på mentorstid som behandlar frågor om eleven har blivit utsatt för kränkande behandling samt hur hen upplever trygghet, trivsel och studiero.	Syftet med enkäten är att följa upp frågorna systematisk och detta ligger sedan till grund för vårt systematiska kvalitetsarbete. På så sätt kan skolan också gå in med riktade insatser på gruppnivå eller inom ett visst område.	Varje hösttermin. Ansvarig: mentorer

5. Delaktighet

(Analysen och planerade åtgärder samt utvärdering av fjolårets plan ska elever, vårdnadshavare och personal vara delaktiga i. Beskriv hur detta arbete utförts.)

Så här har vi möjliggjort delaktighet, se tabell nedan:

Samverkan	
Hur har analysen och åtgärderna samverkats med elever?	Genom elevrådet
Hur har analysen och åtgärderna samverkats med personal?	Dialog i arbetslagen/ samt förstelärarna som arbetsgrupp
Hur har vårdnadshavare deltagit i arbetet?	Planen går igenom med vårdnadshavarna på föräldramötena som hålls i september varje år. Planen publiceras på gymnasiets webbsida samt läggs på skolans webbplattform V-klass.

6. Om kränkningar sker – så här gör vi

Rutin kränkande behandling

Skollag (2010:800) Skollagen 6 Kapitlet 9 och 10 §§ regleras bestämmelserna kring skyldigheterna att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling:

Personal

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn.

Rektor

En rektor som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla detta till huvudmannen.

Huvudman

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de upplevda kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Delegation

Enligt Barn och utbildningsnämndens delegationsordning ska rektor skyndsamt utreda och i förekommande fall, vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Anmälan till huvudman

Anmälan om kränkande behandling till huvudmannen ska ske enligt följande:

Barn/barn eller elev/elev

1. När rektor får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling av barn/elev ska detta anmälas till huvudmannen. Anmälan görs med stöd av blanketten "Anmälan kränkande behandling" till respektive skolchef.
2. Rektor ansvarar enligt delegation för att utreda och i förekommande fall vidta åtgärder gällande kränkande behandling barn/barn och elev/elev. Utredning görs med stöd av blanketterna "Utredning kränkande behandling" och "Intervju vid kränkningsärende".
3. Den färdigställda utredningen skickas till respektive skolchef och diarieförs i förvaltningens elevarkiv.

Barn/vuxen eller elev/vuxen

4. När rektor får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling av vuxen ska detta anmälas till huvudmannen. Anmälan görs via respektive skolchef.
5. Rektor kontaktar elevhälsachef som ansvarar för att tillsätta utredning via barn- och elevhälsan. Utredningsteamet genomför utredning och återkopplar utredning och förslag på åtgärder till berörd rektor och skolchef.
6. Den färdigställda utredningen diarieförs i W3D3 samt i förvaltningens personalarkiv Novi.

7. Uppföljning förebyggande åtgärder

(Förebyggande åtgärder utfår från de risker och hinder som skolan upptäckt. Analysen samt vad ni behöver arbeta vidare med tas med i nästkommande årsplan under rubrik "Kort analys av fjolårets insatser.)

Då det fanns brister i föregående plan var det svårt att utläsa vilka förebyggande åtgärder som planerades att genomföras och hur dessa skulle utvärderas. Dock ser vi följande, se tabell nedan:

Vilken förebyggande åtgärd gäller det?	Skolform	Resultat av åtgärd/insats	Analys av resultatet. Vad behöver vi arbeta vidare med?
<p>Normer och värden - Två föreläsare. För att stärka elevers självkänsla och mående.</p> <p>Charbel Gabro tema integration och om drömmar och mål</p> <p>Aron Anderson – Om drömmar, mål och motivation</p>	Gymnasiet, enhet 2	Efter föreläsningarna arbetade eleverna vidare på temat i klasserna och reflektioner om upplevelsen och frågeställningar diskuterades i grupp.	Då det under föreläsningen med Charbel Gabro skedde en incident där någon uttryckte sig nedvärderande (trakasserade) utifrån etnicitet kommer vi att arbeta vidare med trygghet och värderingar på nätet/ digitalt media. Många elever reagerade starkt på händelsen.

8. Uppföljning främjande åtgärder

(Främjande åtgärder utgår från de friskfaktorer som skolan upptäckt.)

Vilken främjande åtgärd gäller det?	Skolform	Resultat av åtgärd/insats	Analys av resultatet. Vad behöver vi arbeta vidare med?
Elevkickoff - Uppstartsdagar klassvis/ gruppstärkande övningar	Gymnasiet, enhet 2	Nya elever fick möjlighet att lära känna skolan, skolans lärare och nya kamrater. Äldre elever i åk 2 och 3 fick möjlighet att stärka relationerna samt reflektera över mål och framtid.	Fortsätta arbetet gällande att arbeta ihop grupper då forskning visar att goda relationer gynnar lärandet.
Elevråd och klassråd	Gymnasiet, enhet 2	Då det fanns önskemål av eleverna att öka inflytandet på skolan har ett fokus lagts på detta från höstens start. Elevrådet arbetade fram stadgar vid höstterminens start. Elevrådets styrelse gick också en utbildning som initierades ut av Skolverket på temat elevinflytande.	Det har gett goda resultat på upplevt inflytande och arbetet fortsätter.
Elevaktiviteter	Gymnasiet, enhet 2	En brännbollsturnering genomfördes vid höstterminens start. Tyvärr kunde inte Volleybollturneringen genomföras på grund av Covid-19.	Väl inarbetade rutiner där både elever och lärare deltar för att öka gemenskapen i grupperna. Planen är att dessa aktiviteter fortsätter. Vi planerar också för andra typer av gruppstärkande aktiviteter som läsprojekt över klassgränserna.
Närvaro	Gymnasiet, enhet 2	Implementering av närvaroplan har påbörjats. Elevhälsan går igenom hur närvaron ser ut månad för månad och för en tät dialog med lärarna.	Fortsatt implementering måste ske. Utvärdering av planen och tydliggöra att all frånvaro handlar om "missad undervisning"

Utvecklingssamtal	Gymnasiet, enhet 2	Varje termin genomförs utvecklingssamtal där mentor lyfter trivsel och mående.	Dialog kring utvecklingssamtal för att göra dem än mer likvärdiga.
Mentorstid	Gymnasiet, enhet 2	Varje vecka genomförs mentorstid där klasserna möter respektive mentor.	Dialog kring mentorstid för att göra dem än mer likvärdiga. Arbeta än mer med planen mot kränkande behandling under mentorstiden för att förankra den.
Ordningsregler	Gymnasiet, enhet 2	Ordningsreglerna har tagits upp och reviderats på mentorstiden. De har sedan lyfts i elevråd och personalgrupp.	Fortsatt dialog om våra ordningsregler för att en trygghet och studiero på skolan.
Hälsosamtal	Gymnasiet, enhet 2	Skolsköterskan genomförde hälsosamtal med eleverna i åk 1.	Vi behöver systematisera resultatet på gruppnivå för att kunna genomföra främjande och förebyggande åtgärder.
Trivselenkät	Gymnasiet, enhet 2	Eleverna genomförde enkäten och resultatet visar att vi behöver arbeta med tryggheten på skolan. Vi behöver arbeta med att motverka kränkningar.	Förankra trivselenkäten på ett bra sätt så att fler elever svarar på den. Lägga till frågor som handlar om trygghet och trivsel under distansstudier och digitalt arbete.

9. Utvärdering av helheten

(Beskriv hur väl processen med att ta fram en plan mot kränkande behandling har fungerat i sin helhet samt vad, utifrån er utvärdering, era prioriterade utvecklingsområden inför kommande plan.)

Vi har påbörjat arbetet att implementera ny plan mot kränkande behandling, då den tidigare planen som fanns på skolan var bristfällig. Utvärdering av tidigare plan var därför svår att genomföra då det inte fanns tydliga mål att utvärdera. Personalen har på APT och verksamhetsmöte utvärderat tidigare plan samt haft dialog kring vilket sociala klimat, vilka normer och vilken värdegrund som skall verka på skolan. Under verksamhetsmötet fördes en dialog kring dessa värden samt mål i planen. En likande dialog har förts på elevråd och klassråd. Enheten behöver arbeta vidare med implementeringen av planen samt de dokument som är knutna till planen. För att synliggöra det dagliga arbetet kring likabehandling och vikten av att det sker i alla ämnen har också ett arbete med att ta fram en översikt kring likabehandling i kurserna påbörjats på enhet 2.

Under året har enheten haft två utredningar kränkande behandling varav en utredning berörde elev-elev och en berörde utredning elev-personal.

10. Bilaga 1. De sju diskrimineringsgrunderna

Diskriminering äger rum när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Funktionsnedsättning
- Ålder
- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Sexuell läggning
- Etnicitet
- Religion eller annan trosuppfattning

Funktionsnedsättning. Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en människas funktionsförmåga. De kan bero på skador eller sjukdomar, som fanns vid födseln, har uppstått senare eller förväntas uppstå. Funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel och synskador med mera. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse, du är lika skyddad av lagen även om du har en mindre omfattande funktionsnedsättning.

Ålder. Med ålder menas uppnådd levnadslängd. Skydd mot åldersdiskriminering omfattar alla och gäller alltså även i skolan. En person kan bli diskriminerad eller trakasserad för att hen behandlas utifrån sin ålder istället för utifrån sin person eller kompetens. Grunden för åldersdiskriminering är allmänna föreställningar om hur unga respektive äldre är, vad de klarar av och vilka drivkrafter de har.

Kön. Med kön avses de juridiska könen kvinna eller man. Könsdiskriminering handlar om att kvinnor och män inte behandlas som individer. Villkoren styrs i stället av föreställningar om hur de förväntas vara och uppträda utifrån sin könsroll, exempelvis när det gäller fysisk styrka, tekniskt kunnande, socialt ansvarstagande etc. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som avser att ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

Könsoverskridande identitet eller uttryck. När någon inte identifierar sig som kvinna eller man, eller genom sin klädsel, kroppsspråk, beteende eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Sexuell läggning. Exempelvis homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Sexuell läggning omfattar en människas hela liv och kan handla om sådant som identitet, samlevnadsform och kärlek. Om heterosexualitet alltid anses vara det "normala" och förväntade blir det en styrande norm, den så kallade heteronormen. Därmed blir det "onormalt" eller "konstigt" att vara homo- eller bisexuell. Heteronormen styr mer än vad vi tror när det gäller miljö och tilltal på skolan och i bemötande av barn och vårdnadshavare.

Etnicitet. När någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla har en etnisk tillhörighet. Alla kan därför bli utsatta för diskriminering. Var och en har rätt att definiera sin egen etniska

tillhörighet. En person kan också ha flera etniska tillhörigheter, till exempel om föräldrarna har olika etnisk bakgrund. Nationella minoriteter är etniska minoriteter.

Religion eller annan trosuppfattning. Exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Begreppet annan trosuppfattning är kopplat till religiös åskådning. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar omfattas inte av begreppet annan trosuppfattning eftersom de inte har någon koppling till religion. I många religioner och trosuppfattningar bekänner eller bekräftar man sin tro genom handlingar. Lagen omfattar därför även de uttryck för tro som ingår i ens religion eller trosuppfattning som till exempel regler om kläder, bön, kost och så vidare.

11. Bilaga 2. Definition av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Diskriminering handlar om missgynnande. Diskriminering innebär att en elev missgynnas på grundval av någon av de sju lagstadgade diskrimineringsgrunderna: " kön " könsidentitet eller uttryck " etnisk tillhörighet " religion eller annan trosuppfattning " funktionsnedsättning " sexuell läggning " ålder. Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Det betyder att lärare eller annan personal på skolan eller förskolan kan diskriminera eleven eller barnet. Elever i skola och i fritidshem och barn i förskola kan däremot inte diskriminera varandra.

Kränkande behandling är "ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet" och som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Ibland kan det vara svårt att urskilja om uppträdandet handlar om trakasserier eller kränkande behandling, men det spelar mindre roll. Huvudmannens ansvar att utreda och åtgärda är det samma. Trakasserier och kränkningar kan ske barn och elever emellan, men det kan också vara personalen som kränker eller trakasserar barnet eller eleven.

Vad är direkt diskriminering?

Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. Exempel på direkt diskriminering:

- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk (religion)
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen (funktionshinder)
- En skola tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen (sexuell läggning)

Vad är indirekt diskriminering?

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en generell bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Exempel på indirekt diskriminering

Alla elever serveras samma mat (elever med religion som förbjuder viss typ av mat diskrimineras)

Vad är bristande tillgänglighet?

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Exempel på åtgärder som kan krävas kan vara att ta bort trösklar eller att erbjuda hjälpmedel som eleven behöver för att kunna delta i utbildningen.

Vad är instruktion att diskriminera?

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, exempelvis en anställd pedagog, att diskriminera någon annan. Instruktion att diskriminera kan ske både direkt och indirekt.

Vad är trakasserier?

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen (2008:567). Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna.

Den som trakasserar har inte ett maktövertag, det betyder att en elev kan trakassera en annan elev. Exempel på trakasserier är att kalla någon för *bög, hora, CP, mongo eller dampunge*. Trakasserier kan också ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Vad är sexuella trakasserier?

Trakasserier kan också vara av sexuell natur, då kallas de för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller ger närgångna blickar, ovälkomna komplimanger, inbjudningar, anspelningar eller jargong. Det gemensamma för trakasserier och sexuella trakasserier är att beteendet är oönskat och att det är den person som är utsatt som bestämmer om det är kränkande eller inte. De sexuella trakasserierna behöver inte ha koppling till diskrimineringsgrunderna för att anses som sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier definieras i diskrimineringslagen.

Vad är mobbning?

Mobbning äger rum när någon blir utsatt för kränkningar och/eller trakasserier av en eller flera personer vid flera olika tillfällen. Den som är utsatt för mobbning kan uppleva sig i underläge och ha svårt att försvara sig. Skolverkets definition av mobbning är *”en upprepad negativ handling som inbegriper att någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.”* Det som kallas mobbning eller kränkande behandling kan ibland vara rent brottsliga handlingar, såsom misshandel och olaga hot.

Vad är kränkande behandling?

Arbetet mot kränkande behandling regleras i skollagen (2010:800, kap 6). Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering. Kränkningar kan, precis som diskriminering och trakasserier, ske både medvetet och omedvetet samt vid enstaka eller upprepade tillfällen.

Kränkande behandling kan vara:

- Verbalt: skällsord, förolämpningar och sprida rykten
- Socialt: utfrysning, miner och blickar
- Fysiskt: slag, knuffar, tafsningar och förföljelse
- Text och bild: sms, mms, lappar, klotter, e-post, bloggar, video och chattsidor

Kränkande behandling kan också ske mellan vuxna och barn, exempelvis:

- En lärare tejar över en elevs mun
- En lärare kallar en elev för tjock inför klassen
- En fritidspedagog trycker en elevs huvud mot väggen och håller sedan fast huvudet mot väggen
- En elevassistent ger en elev en örfil
- En lärare filmar en elev som är i affekt.

Personen som utsätter någon annan för en kränkning behöver inte nödvändigtvis ha ont uppsåt eller mena något illa. Det räcker med att den som är utsatt känner ett obehag eller hot. Det är alltid personen som är utsatt som avgör vad som är en kränkning för just honom eller henne.

I fall av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier på internet har skolan skyldighet att utreda om kränkningarna har koppling till skolan. Detta gäller även om kränkningar skett på elevernas fritid. Barn- och elevombudet övervakar tillsammans med Skolinspektionen den del av skollagen som gäller kränkande behandling.

Vad är repressalier?

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Vad är de nationella minoriteterna?

I samband med diskrimineringsgrunderna etnicitet och religion är det viktigt att lyfta de fem erkända nationella minoriteterna judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Dessa grupper är etniska och/eller religiösa minoriteter och skyddas därmed även av diskrimineringslagen. Enligt FN:s definition är samerna dessutom urfolk. De historiska minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.

Gemensamt för minoritetsgrupperna är att de har befolkat Sverige under lång tid samt att de utgör grupper med en uttalad samhörighet. De har även en egen religiös, språklig eller kulturell tillhörighet och en vilja att behålla sin identitet. De nationella minoriteterna har under olika perioder varit utsatta, marginaliserade och kränkta. Det finns en mörk historia med bland annat rasbiologisk forskning, tvångsassimilering, tvångsförflyttningar, tvångssteriliseringar samt barn som togs ifrån sina föräldrar när de började skolan och fick inte längre använda sitt eget språk och lära sin kultur. Än i dag har många barn som tillhör nationella minoriteter erfarenheter av diskriminering och trakasserier.

Enligt lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk är kommunen ovillkorligt skyldig att informera vårdnadshavarna om de särskilda rättigheter som gäller i våra skolor för nationella minoritetsbarn. De särskilda rättigheterna innebär att det allmänna ska främja och skydda de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur och språk i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt. Enligt skollag ska en elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna erbjudas modersmålsundervisning oavsett elevens umgängesspråk i hemmet, elevens förkunskaper i språket eller antal elever som vill läsa språket som modersmål.

12. Bilaga 3. Aktuella lagar

Diskrimineringslag (2008:567)

Enligt diskrimineringslag ska varje skola ha aktiva åtgärder mot diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier. Skolan ska dokumentera sitt arbete med aktiva åtgärder genom att systematiskt undersöka, analysera, åtgärda och följa upp skolans arbete. Dessa aktiva åtgärder ska dokumenteras löpande genom hela året. Skolan ska även dokumentera hur samverkan med elever, personal och vårdnadshavare har skett.

Skollag (2010:800)

Enligt skollag ska varje skola årligen upprätta en plan mot kränkande behandling av elever. Planen ska redogöra hur skolan arbetar förebyggande och förhindrade så att ingen elev kränks. Planen ska även innehålla en redogörelse för åtgärder från det föregående året och för det kommande året (6 kap 8 §).

13. Bilaga 4. Skolans ordningsregler

På Strömstad Gymnasium visar vi varandra

Respekt och ödmjukhet, tar ett personligt ansvar och är tydliga

- Inte störa
- Inte förstöra
- Inte kränka
- Inte trakassera
- Mobilfria klassrum
- I klassrummen är vatten, te, kaffe och lättare förtäring som smörgås och frukt tillåtet, dock ej energidryck. Alla plockar bort skräp efter sig.

14. Bilaga 5. Kontaktuppgifter till skolan

Funktion	Namn	Telefonnummer	E-postadress
Rektor	Kenny Johannesson. Enhet 1.	0526-19585	Kenny.johannesson@stromstad.se
	Anna Säreborn Haugstöl. Enhet 2.	0526-19412	Anna.sareborn.haugstol@stromstad.se
Speciallärare	Sara Reimbert Westlund	0526-19525	Sara.reimbert.westlund@stromstad.se
Specialpedagog	Anna Rönnborg	072-1417255	Anna.ronnborg@stromstad.se
Skolsköterska	Maria Haglund	0526-19508	Maria.haglund@stromstad.se
Skolkurator	Marlen Johansson	0526-19250	Marlen.johansson@stromstad.se
Skolpsykolog	Kathya Falconi	0526-19478	Kathya.falconi@stromstad.se
SYV	Stig Svanberg	0526-19501	Stig.svanberg@stromstad.se